

KOÇ ÜNİVERSİTESİ – TÜSİAD EKONOMİK ARAŞTIRMA FORUMU (EAF) - “FED POLİTİKALARI GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLERİ VE TÜRKİYE’Yİ NASIL ETKİLİYOR?” SEMİNERİ AÇILIŞ KONUŞMASI
ORHAN TURAN – TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI

4 Ekim 2022

Değerli Konuklar,

Geride bıraktığımız son üç yılda global ekonomi önemli arz şoklarına maruz kaldı. Önce Covid pandemisinin, ardından Rusya-Ukrayna savaşının arz zinciri üzerinde yarattığı tahribatlara şahit oluyoruz. 2023 yılına yaklaştığımız bugünlerde, global ekonomiler bir taraftan oldukça yüksek enflasyonla mücadele ederken, bir taraftan da durgunluğa doğru ilerlemekteler.

Son dönemde enflasyonun beklenenden çok daha uzun bir süre, ısrarlı şekilde yüksek seyretmesi, ABD merkez bankası başta olmak üzere, tüm majör merkez bankalarının para politikasında uzun soluklu olacağını tahmin ettiğimiz bir sıkılaştırmaya gitmesi ile sonuçlanıyor. Özellikle FED’in resesyon olasılığına rağmen fiyat istikrarını önceleyen şahin duruşunu izliyoruz.

Unutmayalım ki fiyat istikrarı olmadan ekonomi işlemez, hiçbir paydaşa da fayda sağlamaz. Dolayısıyla sağlıklı işleyen, tüm kesimlerin fayda sağladığı bir ekonomi hedefliyorsak, birinci önceliğimiz enflasyonla mücadele olmalı. Bugün G20 ülkelerinin tamamında enflasyonla savaşın öne çıktığı faiz artırımlarına şahit oluyoruz. Enflasyon ile mücadelenin kısa vadede zorlu olacağını, fakat uzun vadeli sağlıklı büyümeye giden tek yol olduğunu kendimize tekrar hatırlatmalıyız.

Enflasyonist baskılar hemen hemen tüm dünyada, gıda ve enerjinin de ötesine yayılıyor. Hizmet sektörüne de yansıyor. İşletmeler daha yüksek enerji, lojistik ve işgücü maliyetleriyle karşı karşıya kalıyor. 2022'nin başlarında ABD’de belirginleşmeye başlayan enflasyonist baskılar, şimdi Euro bölgesi ve Birleşik Krallık’ta da görülüyor, tüm dünyaya yayılıyor.

Bu zaman zarfında, Rusya-Ukrayna savaşını bir kenara koyarsak, küresel büyümeyi yavaşlatan önemli bir diğer faktör, gerçekleşen enflasyonun, hedeflerin çok daha üstünde olması nedeniyle para politikasının agresif şekilde sıkılaştırılması. Elbette global ekonomide finansal koşulların hızlı sıkılaşması ve doların kıymet kazanmasının pek çok ekonomi üzerinde kalıcı etkileri olacaktır. Yine de, iktisadi temelleri güçlü, risk primi düşük, bilançoları sağlam olan ekonomiler bu süreçten çok daha rahat çıkacaklardır. Öte yandan bu sürece halihazırda risk primi yüksek giren ekonomiler, dış borçlanma maliyetleri ve kredi kanalı vasıtasıyla daha çok baskı altında kalma riski taşımaktalar. Bugünkü

webinarımızda da bu süreçlerin gelişmekte olan ekonomiler ve özellikle Türkiye üzerindeki etkilerini tartışma fırsatımız olacak.

Değerli konuklar,

Covid krizinin ilk çıktığı 2020 başından bu yana geride kalan son üç yıla baktığımızda, global büyümede belirgin bir dalgalanmaya şahit oluyoruz. Son bir yılda Covid-19 vakalarının düşmesiyle birlikte ekonomik aktivitedeki artışa rağmen, OECD tahminlerine göre, global büyümenin 2022'nin ikinci yarısında yavaşlamaya devam etmesi ve 2023'te yıllık sadece %2,2'lik bir seviyede kalması bekleniyor.

Küresel ekonomide bol para döneminin azaldığı ve finansman koşullarının geçmişe kıyasla daha zor olacağı bir döneme çoktan girdik. Bu süreç en başta hesaplanandan daha uzun soluklu olabilir. Türkiye bu dönemde, akranlarının aksine, farklı bir politika tercihi ortaya koydu. Unutmayalım ki, yakın geçmişte yaşadığımız ekonomik zorluk dönemleri, global rüzgarların arkamızdan estiği dönemlerdi. Artık global görünüm de, global finansal koşullar da lehimize değil.

Değerli konuklar,

Bugünkü webinarımızda öncelikle ABD Merkez Bankası'ndan konuk konuşmacımız Sn Emre Yoldaş'ın "yükselen ABD faizinin gelişmekte olan ülkelere etkisinin analiz edildiği" son makalesini dinleyeceğiz. Ardından da değerli konuşmacılarımızla bu sürecin "gelişmekte olan ekonomilere ve özellikle Türkiye'ye etkilerini" tartıştığımız panelimizi ilgiyle takip edeceğiz. Panelistlerimizin tüm kıymetli görüşleri için şimdiden teşekkür ediyorum. Verimli bir webinar olmasını diliyorum.